

Making Ice Cubes on Shabbat

Is one allowed to make ice cubes on Shabbat?

1. בית יוסף אורח חיים סי' שיח

בסוף פרק במה זומנין (נא): תניא: אין מרסקין לא את השלג ולא את הברד בשבת בשביל שיוזבו מימיו, אבל נותן הוא לתוך הכוס או לתוך הקערה ואינו חושש. ופירש רש"י: מרסקין – משברין לחתיכות דקות: כדי שיוזבו מימיו – משום דקא מוליד בשבת, ודמי למלאכה שבזמא מים הללו. ... וכתב הרא"ש (סי' יג) על זה: כתב רבינו ברוך בספר התרומה (סי' רלה) ואסור להחם פשמיד"א בשבת אצל המדורה משום דשומן הנקרא נימון והוא ליה מוליד, ודמי להך דאין מרסקין לא את הברד וכו'. אבל הר"ן (כג: ד"ה ואין) כתב: פירש רש"י דמקרא דאין מרסקין משום דדמי למלאכה שבזמא המים האלו, ומשמע דמשום סרך מלאכה נגעו בה. אי נמי גזירה שמא יסחוט פירות העומדין למשקין, וכן נראה מדברי הרמב"ם בפרק כ"א (הי"ג); ודוקא היכא דעביד בידים, הא אילו הניחם בחמה ונפשרו ואפילו כנגד המדורה מותרים הם, דלאו נולד הוא, ולא דמי למשקין שזבו (מתני' קמג): משום דהני בעודם קרושים תורת משקין עליהם לכל דבר. אבל בספר התרומה כתב דאסורין משום נולד ואסר ליתן קדרה שקרש [שמנוניתה] כנגד המדורה

3. דובב מישרים חלק א סי' נה

על דבר השאלה בכפור [קרח] הנעשה במכונה ... והנה אם נימא כדעת הרמב"ן דליכא משום נולד בעושה מכפור מים, ואם כן ממילא הוא הדין להיפוך בעושה ממים כפור גם כן לא חשיב נולד, משום דגם בעודם קרושים חשיב משקה ... אבל לדעת ספר התרומה דאסור משום נולד, אסור גם ברוב עכו"ם משום איסור נולד, ואם כן לפי מה דמבואר ברמ"א סי' שי"ח סעיף ט"ז דיש מחמירין ברוב שנקרא ליתן כנגד האש כדעת בעל התרומה, ובמגן אברהם סי' ש"כ ס"ק י"ד העלה דלדעת היש מחמירין גם בשלג וברד אסור משום נולד, ולא שרי אלא אם מעורב במים, עיין שם, אם כן לפי זה יהיה אסור בנדון דידן גם בעיר שרובה עכו"ם משום נולד כנ"ל, אם לא לצורך גדול ... גם לדעת הרמב"ן חשיב נולד בנדון דידן בעושה ממים כפור, ונהי דדעתו בשלג וברד דגם בעודם קרושים חשיבין משקה, מכל מקום זה הוא רק היכא שעושה מהם משקה, אם כן על כרחך חשיב עליה למשקה, דמהני ... וממילא גם בעודה קרוש חשיב משקה, מה שאין כן להיפוך אם עושה ממים שהוא משקה, כפור, אם כן מחשבתו לאפוקי מידי משקה, שפיר חשיב נולד, דהא בכהאי גוונא כפור שקרוש לא חשוב משקה, וכיון שכן אין להתיר אף לצורך

2. שולחן ערוך אורח חיים סי' שיח סעי' טז

מותר ליתן אינפאנדה כנגד האש במקום שהיד סולדת, ואף על פי שהשומן שבה שנקרא חוזר ונימון. הנה: וכל שכן קדירה שיש בה רוטב שנקרא, שכשהשומן נימון אינו בעין, דשרי (רבי ירוחם ח"ג). ויש מחמירין (ר"ן פרק במה זומנין). ונהגו להחמיר, מיהו במקום צורך, יש לסמוך אסברא ראשונה.

4. שו"ת ציץ אליעזר חלק ו סי' לד

למדנו מדברי הפנים מאירות דסבירא ליה דגם בעל התרומות לא עלה על דעתו לאסור משום נולד, והמכוון בדבריו הוא כפירש"י משום איסור מוליד ... וממילא לא עלה גם על דעת בעל התרומות לאסור אפילו במאליו, וההיא דשומן שאני דהוי כגרמי וכעושה מלאכה בידים ... ואם כן יוצא לנו לפי זה דבנידון שאלתנו בלהקפא במקרה, כולי עלמא מודים דמותר הדבר, דהרי ההקפאה לא מתחילה בהחלט לבוא מיד עם הנתינה לתוך המקרה, והדבר לוקח עוד זמן די ניכר עד שמתחיל להקפא, לכן אין כאן גרמי בהחלט, ואם כן הוי זה כנתינה ברחוק מן האש וכנימון מאליו, דמותר לפי הפנים מאירות אליבא דכולי עלמא. ולפי הנ"ל, ליכא בזה איפוא לא משום מוליד ולא משום נולד.